

Cofnodion cryno – Y Pwyllgor Menter a Busnes – Y Pedwerydd Cynulliad

Lleoliad:

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

Ystafell Bwyllgora 1 – Y Senedd

<http://senedd.tv/cy/3584>

Dyddiad: Dydd Mawrth, 5 Ebrill 2016

Amser: 09.30 – 13.16

Yn bresennol

Categori	Enwau
Aelodau'r Cynulliad:	William Graham AC (Cadeirydd) Mick Antoniw AC Mohammad Asghar (Oscar) AC Keith Davies AC Dafydd Elis-Thomas AC John Griffiths AC (yn lle Jeff Cuthbert AC) Rhun ap Iorwerth AC Eluned Parrott AC David Rees AC (yn lle Gwenda Thomas AC) Joyce Watson AC
Tystion:	Tony Brady, Uno'r Undeb Chris Hagg, Celsa Steel Steve McCool, Cymuned Tim Morris, Tata Steel Ewrop

	<p>Virinder Garg, Liberty Steel Newport Ltd</p> <p>Haydn Swidenbank, Liberty Steel Newport Ltd</p> <p>Steve Phillips, Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell–nedd Port Talbot</p> <p>Edwina Hart AC, Gweinidog yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth</p> <p>Rob Edwards, Cymuned</p>
Staff y Pwyllgor:	<p>Martha Da Gama Howells (Ail Glerc)</p> <p>Rachel Jones (Dirprwy Glerc)</p> <p>Ben Stokes (Ymchwilydd)</p>

Trawsgrifiad

Gweld [trawsgrifiad o'r cyfarfod](#) PDF 2 MB. [Gweld fel HTML](#) 311 KB.

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau a dirprwyon

- 1.1 Cafwyd ymddiheuriadau gan Jeff Cuthbert AC a Gwenda Thomas AC. Dirprwyodd David Rees AC ar ran Gwenda Thomas AC a dirprwyodd John Griffiths AC ar ran Jeff Cuthbert AC.
- 1.2 Datganodd David Rees AC a Joyce Watson AC eu bod ill dau yn aelodau o Uno'r Undeb.
- 1.3 Datganodd John Griffiths AC ei fod yn aelod o Uno'r Undeb a Cymuned.
- 1.4 Datganodd Mick Antoniw AC ei fod yn aelod o GMB.

2 Cynrychiolwyr diwydiant – Cymorth ar gyfer y Diwydiant Dur yng Nghymru

- 2.1 Atebodd Tim Morris, Chris Hagg, Virinder Garg a Haydn Swidenbank gwestiynau gan Aelodau'r Pwyllgor.

3 Cynrychiolwyr undebau – Cymorth ar gyfer y Diwydiant Dur yng Nghymru

3.1 Atebodd Steve McCool, Rob Edwards a Tony Brady gwestiynau gan Aelodau'r Pwyllgor.

4 Gweinidog yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth – Cymorth ar gyfer y Diwydiant Dur yng Nghymru

4.1 Atebodd Edwina Hart AC, Gweinidog yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth a Steve Phillips gwestiynau gan Aelodau'r Pwyllgor.

5 Papurau i'w nodi

5.1 Gorsaf Bêr TATA Steel Port Talbot

5.1.1 Nododd y Pwyllgor y papur.

6 Cam gweithredu yn dilyn cyfarfod y Pwyllgor

Yn dilyn y cyfarfod, cytunodd y Pwyllgor i ysgrifennu at y derbynyddion a ganlyn yn amlinellu pryderon ynghylch y diwydiant dur yng Nghymru:

Y Gwir Anrhydeddus David Cameron AS, Prif Weinidog y DU

Y Gwir Anrhydeddus Carwyn Jones AC, Prif Weinidog Cymru

Y Gwir Anrhydeddus Sajid Javid AS, Yr Ysgrifennydd Gwladol dros Fusnes, Arloesi a Sgiliau

Y Gwir Anrhydeddus Alun Cairns AS, Ysgrifennydd Gwladol Cymru

Edwina Hart MBE CStJ AC, Gweinidog yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth

Y Gwir Anrhydeddus David Cameron AS, Prif Weinidog y DU
Y Gwir Anrhydeddus Carwyn Jones AC, Prif Weinidog Cymru
Y Gwir Anrhydeddus Sajid Javid AS, Yr Ysgrifennydd Gwladol dros Fusnes
Y Gwir Anrhydeddus Alun Cairns AS, Ysgrifennydd Gwladol Cymru
Edwina Hart MBE CStJ AC, Gweinidog yr Economi, Gwyddoniaeth a
Thrafnidiaeth

5 Ebrill 2016

Cymorth i'r diwydiant dur yng Nghymru

Cynhaliodd Pwyllgor Menter a Busnes Cynulliad Cenedlaethol Cymru gyfarfod heddiw i drafod sut y gall Llywodraethau Cymru a'r DU gynorthwyo'r diwydiant dur yng Nghymru. Roedd y sesiwn hon yn adeiladu ar y gwaith a wnaed yn ein cyfarfod ar [3 Mawrth](#).

Clywsom dystiolaeth gan gynrychiolwyr Tata Steel UK, Liberty House Steel UK, Celsa Steel a'r undebau – Cymuned a Unite. Clywsom hefyd gan y Gweinidog Llywodraeth Cymru dros yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth.

Fel Pwyllgor, rydym yn gwbl argyhoeddedig ei bod o fudd cenedlaethol i barhau i gynhyrchu dur yn y DU ac yn credu'n bendant yn nyfodol y diwydiant yng Nghymru.

Rydym yn cydnabod ymdrechion sylweddol y ddwy Lywodraeth i gefnogi'r diwydiant ers deall bod Tata Steel UK ar werth. Fodd bynnag, teimlwn y gellid ac y dylid gwneud rhagor.

Strategaeth ddiwydiannol y DU

Rydym yn galw am strategaeth ddiwydiannol a gweithgynhyrchu rhagweithiol ar gyfer y DU; strategaeth sy'n sicrhau bod llif o brosiectau seilwaith a buddsoddi yn y DU yn manteisio ar ansawdd dur a gynhyrchir yn y DU a'r buddion amgylcheddol sydd ynghlwm wrth ei ddefnyddio.

Caffael

Rydym yn croesawu'r nodyn polisi caffael a gyhoeddodd Llywodraeth y DU ar 30 Hydref 2015. Rydym yn ymwybodol o farn Llywodraeth Cymru fod hwn yn adlewyrchu arfer presennol yng Nghymru. Rydym yn galw am systemau monitro a rheoli effeithiol i ddwyn ein holl gomisiynwyr yn y sector cyhoeddus i gyfrif ac yn credu y dylai Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru gyhoeddi'r mesurau y cytunwyd arnynt i weithredu ac archwilio'u polisiâu.

Ardrethi Busnes

Rydym yn cydnabod bod angen cymryd gofal i sicrhau bod y camau priodol yn cael eu cymryd wrth ymdrin ag ardrethi busnes rhag i aelod-wladwriaethau eraill yr UE eu herio. Fodd bynnag, credwn fod angen i Lywodraeth Cymru roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r cyhoedd am hynt unrhyw gynigion i eithrio offer a pheiriannau rhag ardrethi busnes.

Yn benodol, credwn fod angen egluro'r cyfeiriad polisi yn y maes hwn a chyhoeddi rhagor o fanylion am ba bryd y cynhaliwyd trafodaethau ag Asiantaeth y Swyddfa Brisio ynglŷn â hyn.

Tariffau

Rydym yn annog Llywodraeth y DU i gymryd camau i'w gwneud yn haws i'r diwydiant dur yn y DU gystadlu, drwy gymryd yr awenau yn Ewrop i gryfhau'r mesurau i amddiffyn masnach.

Statws economi'r farchnad

Rydym yn annog Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU i wrthsefyll galwadau gan yr UE i roi statws economi marchnad i Tsieina. Byddai hyn yn dwysáu'r anawsterau sy'n wynebu'r diwydiant o ran dympio dur sydd islaw'r pris ar y farchnad.

Tasglu Cwmni Dur Tata

Rydym yn galw am i gwmpas ac aelodaeth Tasglu Cwmni Dur Tata gael ei ehangu. Dylai ganolbwyntio ar sicrhau bod y diwydiant dur yng Nghymru yn parhau'n rhan o farchnad y DU yn ei chyfanrwydd. Rydym yn gofyn i Weinidogion Llywodraeth y DU fod yn bresennol ym mhob cyfarfod o leiaf.

Ynni

Mae'r cynrychiolwyr y clywsom ganddynt am i gynhyrchwyr dur yn y DU weithredu o dan yr un amodau ag unrhyw wlad arall. Tynnwyd sylw penodol at gost ynni sy'n uwch i gynhyrchwyr y DU. Er y pecyn iawndal a gynigir gan Lywodraeth y DU maent yn dal yn wynebu costau ynni sylweddol uwch na chwmnïau eraill sy'n cystadlu â nhw.

Rydym yn cydnabod bod dulliau amrywiol y gellir eu defnyddio i leihau costau ynni. Yn yr un modd, mae cyfleoedd i ddiwydiant dur y DU wneud mwy o ddefnydd o ffynonellau adnewyddadwy, defnyddio ynni'n fwy effeithlon a chynhyrchu ynni ar eu safleoedd. Fodd bynnag, rhaid buddsoddi i roi mentrau o'r fath ar waith.

Dylai Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru esbonio'u hymdrechion i leihau cost ynni yn y diwydiant dur ac amlinellu'r cymorth a fydd ar gael i sicrhau cynaliadwyedd amgylcheddol diwydiant dur y DU.

Gwerthwr cyfrifol

Rydym yn galw ar i Tata Steel weithredu fel gwerthwr cyfrifol. I'r perwyl hwn, rydym yn eu hannog i rannu adroddiad McKinsey gyda Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru i roi digon o amser iddynt baratoi i gefnogi darpar brynwyr. Rydym hefyd yn credu y dylai Tata ymrwymo'n gyhoeddus i roi digon o amser i ddod o hyd i brynwr i Tata Steel UK.

I gloi, rydym yn siomedig nad oedd unrhyw un o Weinidogion Llywodraeth y DU yn gallu bod yn bresennol yn ein cyfarfod.

Rydym yn credu'n bendant fod dyfodol sicr a hyfyw i'r diwydiant hwn a galwn ar y ddwy Lywodraeth i gymryd camau pendant i fynd i'r afael â'r problemau sy'n ei wynebu.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink that reads "William Graham". The signature is fluid and cursive, with the first name "William" and the last name "Graham" clearly distinguishable.

William Graham AC

Cadeirydd y Pwyllgor Menter a Busnes

